Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII — Reus Dimecres 29 de Desembre de 1897 — Núm. 3.4325

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Reus, un mes. . . . . Ptas.
n provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ
En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra
La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANS
HORT DE PAU ABELLÓ *tocant á la carretera de Tarragona*
Arrelats molt superiors.--Preus ventatjosos.--Autenticitat garantida.
Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.º 4.

MALALTÍAS DELS ULLS
L' oculista de Tarragona D. J. MIRÓ accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos — Desapareix rápidament usant lo — Tos
XEROP SERRA
No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.
Tos — FARMACIA SERRA. — Oberta tota la nit. — Tos

Vinyas Americanas
DE
Marcial Ombrás (Propietari)
Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)
Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantissda.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

La veu del patriotisme

Lo portaveu dels conservadors batalladors, «El Nacional» de Madrid, de desde que son inspirador Romero y Robledo no te assiento en los banchs blaus del Congrés y s' ha iniciat á la vegada la habilidosa politica de 'n Sagasta y Moret, consistent en acabar la guerra de Cuba per medi de llibertats que 'l Poder central concedeix á las Antillas, ha emprés una campanya de desesperació, combatent ab sanya principis, que posats en practica dos anys enrera, segurament ens haurian estalviat moltas vidas y molts de diners.

Ell, que diu tant estima á Espanya, la fueteja en gran manera, al trasladar en las sevas columnas del número del derrer diumenge, pera que mes públicas sian, las opinions que ab respecte á la Autonomia concedida per lo gobern de Madrid á Cuba, ne tenen formadas los labcrants que resideixen als Estas-Units: éll que tant aymant es del honor nacional, reproduheix igualment lo document, que en altre lloch d' aquest número traduhim nosaltres, autorisat per lo Gobern de la futura república cubana; y éll que en tractantse de 'n Weyler, tan amich fou dels prestigis militars, bescanta á n'En Blanco, no comprenguent que en sa calitat de General en quefe del exercit de la Illa, desconeixés lo document de referencia, quan d' ell n' estava enterat un amich del colega, qui li enviá per le correu; y si ho coneixia, resultava estrany confiés ál infortunat tinent Ruiz, la encomanda que sembla li costá la mort.

Pera 'l colega la Autonomia donada á Cuba, res significa, ni cap fruyt se 'n pot esperar: acostumat á jutjar de las cosas ab un caracter meridional, no més veu que guerras per arreu: guerra de soldats espanyols contra 'ls insurrectes: guerra civil entre Autonomistas, los uns per aceptar lo poder, los altres per no volerlo.

No dirém nosaltres que termini la actual guerra ni tart ni aviat, perque tal com s' ha fet la guerra durant los dos anys que ha manat Cánovas, amich de «El Nacional,» es impossible fer auguris: mes, per conducte oficial hem sapigut tan pocas veritats y se nos ha posat al corrent de tantas victorias guanyades, que fins duptavam que quedés á la manigua una llista tan llarga d' insurrectes com significa los noms dels firmants del document.

Si tants se'n matavan y tants ne restan, lo fracás de la guerra per la guerra hasta la última gota de sanch y la derrera pesseta, no pot esser mes evident.

Obligació, donchs, era la del nou Gobern, estalviar liquit mes preuhat que 'ls mateixos diners, y cercar en altres camins lo que los menos patriotas, pero de sentiments, també mes humanitaris, tant de cor desitjem, la pau á Cuba; la pau á Filipinas; la pau á l'Estat espanyol; á tot arreu pau, sempre que per la seva part, los qui gobernan, s' inspirin en las sanas doctrinas sustentadas per lo senyor Moret en lo preambul-exposició, del R. D. concedint á Cuba la Autonomía.

Los pobles que per rabo de la seva historia, de la seva llengua, y de las sevas costums, han tingut nacionalitat propia, y actualment se troban majors d' edad, deuhen gobernarse per las sevas lleys y las que 's dictin en virtud de sas propias necessitats, mes ó menos lligats á un Gobern central comú.

Aixis compreném nosaltres lo patriotisme y aquesta es la veu que per totas las encontradas s' hauría de deixar sentir.

F. C. E.

Document interessant

Deu, patria y llibertat cubans

«Espanya ofereix al poble de Cuba l'Autonomía después de haver intentat en vá avassallarnos per la forsa de las armes, y espera que nos sotmetém de nou á sa dominació mediant queixa pretinguda fórmula de pau.

Inútil empenyo. Ja passá lo temps de las compomendas transaccions. A ellas s' oposan per mode incontrastable l' honor y lo destí manifest de nostre poble, los agravis inferits á nostras familias, los torrents de sanch cubana derramada, las vidas de tants ignocents inmolats en aras de l' opresió, la memoria sagrada de tants héroes morts en defensa de la Patria, los sacrificis de totas classes fets en holocaust de la Independencia. Per aquesta havém empunyat de nou las armas, y estém decidits á continuar, sens vacilació en l' ánim, nostra obra redemptora, fins alcansar l' éxit, ja aprop. Que no 'ns han de faltar alientos pera ells, ni es possible que 'l Deu de la Justicia nos abandoni en tan santa empresa.

Sápiga lo mon enter nostre inquebrantable propósit, nostra única é invariable aspiració, nostra ideal suprém, al que hem consagrat vidas, hisendas, benestar present, tot cuant possehím, tot cuant valém. Coneixi el mon enter nostra ferma resolució de continuar la lluyta, un y altre dia, mentres oneji en aquesta terra, que tant estimém, la bandera espanyola. Sápiga 'l mon enter que nostra divisa es «Independencia ó mort». Cubans ¡Visca Cuba lliure é independent! Provincia de la Habana vint de Novembre de 1897.

Lo Quefe de la Segona Divisió del Quint Cos, Brigadier Alexandre Rodriguez. Lo Gobernador Civil de la Provincia, Francisco Dominguez Roldán. L' Administrador d' Hisenda, Brigadier D. Joseph M.ª Bolaños. Lo Quefe de la Brigada Nort, Coronel Rafel de Cárdenas. Lo Quefe de la Brigada Sur, Coronel Albert Nodarse. Lo Quefe de la Brigada Est, Coronel Joan Delgado. Lo Quefe interí de la Brigada del Centre, Coronel Jascinto Hernandez. Lo Quefe de Sanitat de la Segona Divisió del Quint Cos, J. F. Anciano. Lo Coronel Quefe de E. M. de la Segona Divisió del Quint Cos, Marián Diaz. Lo Delegat d' Hisenda de la Brigada Nort de la Segona Divisió, Ramon Jimeno. Lo Delegat d' Hisenda de la Brigada Sur de la Segona Divisió, Ramon Castellano. Lo Delegat d' Hisenda de la Güira, Eladi Bacallao. Lo Tt. Gobernador de la Zona de Güines, N. E. Martinez. Lo Secretari d' Hisenda, Antoni V. Ziskay. Lo Tt. Gobernador, Guillerm Sabater.

Los Quefes de Cos, Coronel Nestor Aranguren, Coronel Raul Arango, Coronel Climent Fernandez, Ti-

nents Coronels, Manuel Miyeres, Emili Avalo, Emili Collezo, Manel A. Martinez, Dionisi Arencibia, Doctor Xavier Bolaño.

Comandants Elísseo Martinez, Manel Valera, Lluis Delgado, Lluís de Càrdenas y Herrera, Miquel Hernández, Joan Reves, Donato Delgado, Rodolf Vergel, Rossendo Collazo.

Metje Major de la Brigada del Centre, Dr. Albert González.

Imprempta Tipografía del Quint Cos d' Exércit.»

Pel que 's veu, en aquestos dos anys darrers, los insurrectes han millorat molt en quant á saber escriure. Alsaboras, tots los documents que d'ells ens transmetía la prempsa de Madrit, eran verdaderament deplorables, ni sintaxis, ni ortografía, ni las paraulas ben escritas hi havía, y alló contribuhía sens dupte á fernos creure que eran una colla de selvatges. Avuy tot ha cambiat, la guerra ens costa tan cara, que á las redaccions de la prempsa madrilenya ja no hi queda humor pera inventar totas aquellas mamarratxadas de tan mal gust y que tanta sanch nos havían de costar.

Si de bon principi s' hagués prés l' insurrecció en sério y se l' hagués atengut com se mereixía, altre sería nostre estat actual.

Avuy... ah! tal vegada ja no s' hi siga á temps, per las rahons mateixas que s' expressan en lo transcrit document.

ARTS Y LLETRAS

L' Escanya-pobres

D. Rafel Altamira ha vertit al castellá «L' Escanya-pobres» del eximi novelista catalá D. Narcís Oller. La traducció ha sigut donada recentment al públich per l' editor de Barcelona D. Joan Gili, y porta 'l retrato d' en Oller y preciosas ilustracions de D. Josquím Mir.

Aplaudeixo sincerament la publicació d' aqueixa obra, ab la qual s' ha prestat un gran servey á las lletras. En Oller es bastant conegut y estimat en lo mon literari, pero no tant com mereix. Es un novellista dotat d' una capacitat de primer ordre; un observador que sab enfondre la mirada en los teixits y en las entranyas de la naturalesa, y crear ab arreglo á ella obras plenas de veritat y d' alent. Pera 'ls que 'l coneixen y saben apreciar sas produccions, se troba en las altas simas á que aixeca un talent superior; y en las altas simas lo veuríam tots, si escrigués en un idioma que tots coneguessim.

Per aixó es meritori tradubir las obras d' en Oller al castellá y á altres idiomas. Per aixó aplaudeixo ab entussiasme la traducció del «Escanya-pobres». Divulgar los treballs d' en Oller, es contribuhir al esplendor de las lletras y colaborar ab excelents materials á la educació del gust.

Pero aqueix servey que hi ha que agrahir al senyor Altamira es tant mès senyalat puig que ha tradubit «L' Escanya-pobres» ab carinyo y esmero. La versió castellana esta molt ben feta. No succeheix en ella lo que passa ab moltas altras; es adir, no es un traslado literal d' aqueixos que matan las bellesas de la obra y xocan per sas imperfeccions, sino la obra mateixa en quant cab, ab sas galas; y son estil y son ànima. Y 'm detinch en aquest detall perque fa malicia veure las traduccions sens conciencia, literatura y gramática que á Espanya son la regla; y val la pena de senyalar ab pedra blanca, y mentar y aplaudir las excepcions que la conciencia literaria dels Altamiras fan surgir de de tant en quant.

Are caich en lo compte de que res he dit de la obra d' en Oller qual edició castellana celebro. Y encare que no soch crítich literari, entench que no puch deixarme en lo tinter lo que apropósit de dita obra se m' ocorreix. No poguent donar una opinió autorisáda, donaré ma impresió sincera.

L' «Escanya-pobres» compta tretze anys llarchs. L' escrigué en Oller en 1884, lo portá als Jochs Florals, y, naturalment, li tornaren ab premi. Dich naturalment, perque 'l premi era justíssim.

Volgué l' autor donarnos l' estudi d' una passió, la passió del diner, y ens lo doná acabat. En la obra hi apareix la avaricia estudiada á conciencia y á fondo, escalpelada, per dirho aixís ab hàbil mà d' operador. Veyém la estructura fisiológica dels personatges en quins aquella passió es única, perque absorbeix las demés; veyém ademés sa constitució moral y las depressions horribles que en ella la passió ha creat; veyém, en fí, que aquells personatges son lo que deuhen ésser, donat lo seu temperament y donat lo medi en que 's remouen y actúan.

La novela está, donchs, ajustada, à las exigencias del art modern. En ella está per enter l' Oller de las altras més recents, més conegudas y més celebradas. A mí ¿com no declararho? me plau per aixó, per moderna, y natural y viva. Res hi ha en ella que sigui convencional, artificiós ó fals en lo sentit literari; com es novela, podría ser historia; heus aquí, repeteixo, son mérit. L' art no es lo plagi de la naturalesa; pero la naturalesa es sens dupte la font, la primera materia artística. Tant mes viuhen los carácters y temperaments que ha creat la inspiració artística, quant més s' acostan al model que en lo mateix medi crearía la naturalesa, es adir, quant més naturals, humas y verdaders.

Per fill de tal pare y com creat segons l' art sá é ilustre, viu vida robusta l' «Escanya-pobres». Jo voldría que la gosés encare més preclara y gloriosa, la del llibre que cau en gran número de mans é influheix en la educació d' un poble.

J. LLUHÍ RISSECH.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 28 de Desembre de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	763	83	2'	2'1	Ras	
3 t.	762	80				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS				VENTS	NUVOLS	
	Maxima		Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol. . .	23	5	9	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra	14		13	S.		0 4

La funció que aquesta nit tindrá lloch en lo Teatro Fortuny, será à benefici de la tiple Srta. Avelina Corona.

La Srta. Corona en cartas particulars é impresas, aixís ho va participar ahir á tots los abonats y part de la prempsa local, arribant sa fina galantería y atenció à fer escepcions à favor de nostre estimat colega *La Autonomia* y de nostra publicació.

Si la escepció hagués recaygut sols en LO SOMATENT, hauríam cregut que obehía á que no entenía la llengua en que está redactat, recurs que hem sentit alegar per algun altre artista, puig no la podém creurer enfadada, ni crayém haverli donat motiu, en los judicis que de son travall artístich hem emés.

May nosaltres nos hauríam atrevit al parlar de son travall, colocada á la altura en que ella mateixa 's posa, essent tiple d' ópera, de cantar «Chateu Margax», ni li hauríam demanat que, fent papers de tiple dramática, nos cantés la *particella* d' alguna ópera de *diva*, com se pensava posar en escena y no sabém que se n' hagi dessistit.

Ella sabrá lo perque ho ha fet: nosaltres, si no 's tractés d' una senyoreta, per la part que 'ns toca nos felicitaríam per la seva actitut; pero tenint en compte que lo *cortés no quita lo valiente*, li desitjém una bona entrada y torsa picaments de mans.

—

Nostra ignocentada d' ahir, ó siga lo diari escrit en castellá y defensant unas doctrinas radicalment oposadas á las nostras, sorprengué á casi tots nostres lectors. Alguns trobaren que s' havia fet massa en serio per tractarse de una broma, pero nosaltres varem pensar ab aquell refrà castellà que diu: *las bromas ó pesadas ò no darlas.*

Per lo demés, creyém també fermament que la ignocencia mes gran está en defensar aquellas mateixas doctrinas, no en broma, sinó en serio, y per lo tant, per sérios que resultessin nostres treballs no perdian per aixó son caracter d' ignocentada.

Dispensin aquells de nostres lectors á qui pogués disgustar la broma.

—

Ab gran sentiment ens enterèm de que 'l valent campió catalanista lo «Semanari Catalá» de Manresa, desprès de vuit anys de batallar ab valentía, sospén la seva publicació.

La causa, segons diu, es deguda mes que res á la plorada mort del entussiasta senyor Lluís Espinalt, que era 'l puntal mes ferm de dita publicació.

Nostre colega nos aconsola ab la esperansa de que l' element jove catalanista d' aquella ciutat, es facil que s' emprenga la publicació d' algún nou periódich.

Inútil dir que sentim ab tota l' ánima la desaparició de tan excelent company de causa y que veurém ab gust la sortida del que 'ns anuncia.

—

Havém rebut lo darrer número de la notable «Revista Gallega» que continua ab valentía sa campanya autonomista. En éll se desafía á tots los diaris gallegos que 's burlan de sas nobles aspiracions, á la discussió de doctrinas pera probárloshi la excelencia de las que defensa.

En dit número dona compte de la mort del eminent escriptor gallego don Modest Fernandez y Gonzales, que ab lo psendonim de *Xan das Silveiras* venia publicant en sas planas una serie de notables estudis sobre cosas é historia d' aquella terra, en llengua gallega.

Descansi en pau lo malhaurat escriptor.

—

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors l' Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

—

Apesar de que la tarde d' ahir no convidaba al passeig, no deixaren d' esser en gran nùmero los vehins que d' aquesta ciutat se trasladaren á la vehina vila de Castellvell, com es costúm de tots los anys en tal dia.

—

Una ignocentada de la *Crónica Reusense:*

«Per ordre superior ha signt imposada la multa de 25000 pessetas, al autor dels prospectes anunciadors que foren llensats desde 'l galliner del Teatro Fortuny al pati, en la nit del benefici del barítono Sr. Gascó.

Sentím lo percans.»

Nos alegrém del bon gust del colega en tractar en broma aquest assumpto.

La veritat, lo feyem un xich mes formal.

—

Copièm del *Setmanari Catalá:*

Diumenge passat verificá 'l Centre Excursionista de Catalunya sa anunciada expedició á nostra ciutat y á Sant Benet de Bages; que no 's vegé tant concorreguda com hauría sigut, á causa de la pluja.

Anaren á rebrer als expedicionaris á l' estació del Nort, los delegats de dit Centre á Manresa y una numerosa representació de la Lliga Regional. Després de saludar al digne President de l' associació excursionista y á sos ilustrats consocis, marxaren tots plegats, ab carruatjes particulars, á Sant Benet de Bages; visitaren y admiraren l' antich monastir, en tragueren varias fotografías, y 's condolgueren del estat d' abandono y próxima ruina en que 's trova aquella antiga y preuhada joya del art románich catalá, si no ve una prompte restauració.

De tornada foren obsequiats en la fonda del Comers, per varios entussiastas regionalistas manresans, ab un ben servit dinar, compost de la següent llista, que 's repartí impresa: arrós à la catalana, pollastres à la cassadora, peix ab salsa á la ramolada, mitjana de badella rostida, ensiam á l' excursionista, crema nevada, entremésos, postres de varias menas y vins variats.

Passaren després nostres hóstes á visitar la Lliga Regional, allí hi prengueren café, y anaren luego á veurer l' arxiu, biblioteca y museu municipals, essent rebuts galantment y acompanyats per l' ilustrat arxiver D. Leonci Soler y 'l subarxiver D. Joaquím Sarrer, quedant agradablement sorpresos tant del magnífich local que ocupan aquellas dependencias en la Casa de la Ciutat, com de la válua de son contingut y de l' ordre y bon gust ab que tot está colocat. Per la perentorietat del temps, ja que 'ls excursionistas devian marxar al mateix dia, sols pogueren després visitar la Basílica de la Seu; fentloshi molt bona impresió la sopérba bellesa del temple, l' arxiu ab las magníficas taulas góticas que conté, l' interessant fragment de claustre románich del sigle IX y la rica y artística cripta.

Els expedicionaris marxaren molt complascuts de l' excursió, desitjant repetirla més d' espay en la vinenta primavera, y regraciant las atencions de que foren objecte per part dels manresans.

—

Recordém à nostres lectors que avuy termina 'l plasso pera poguer pagar la contribució per tots los conceptes del segon trimestre ab lo recárrech del 5 per cent.

Passada aquesta fetxa se 'ls hi imposará lo recárrech del 12 per cent sobre la cuota del tresor.

—

Nostre benvolgut company de causa, la «Revista Gallega» de la Corunya, dedica son primer fondo del darrer número á testimoniar la bona acullida que s' ha dispensat en la capital del regne gallego, un Missatje que 'l Comité Regionalista de Santiago te projectat elevar als Poders públichs, demanant la Autonomía pera Galicia.

Regidors, Advocats, propietaris, industrials, comerciants, periodistas, menestrals, de totas las opinions y de tots los partits polítichs, á corre cuyta y expontaneament han continuat la seva firma al peu del referit Missatje, convensuts de que fará un gran be pera la seva patria, que de veritat y de cor estiman, la concessió de la Autonomía.

Prenguin nota, si volen los detractors de tan sanas doctrinas y fassinse ben bé cárrech de que l' amor patri no está tan endormiscat com malament se pensan.

Nostra mes coral enhorabona als bons fills d' aquella apartadá regió, que tant de ferm travallan pera regenerar á la seva pàtria y procurarse son propi benestar.

—

La Comissió permanent de la Assamblea d' Associacions de contribuyents federadas pera combatre la investigació ilegal de la riquesa que s' exerceix en la provincia de Barcelona está acabant lo projecte d' agremiació de la propietat, lo qual, junt ab altre en estudi pera la reforma tributaria d' Espanya, aprofitant los elements units desde 1895 per la Lliga de Productors del Primpcipat de Catalunya y altres posteriors de la Societat de Defensa de la Propietat urbana de Barcelona, forman un plan de tributació é investigació regional complert.

—

Lo divendendres últim tingué lloch á Barcelona la sessió inaugural de las tascas del present curs en l' Ateneo Barcelonés devant de numerosa concurrencia. Lo secretari sortint senyor Prat de la Riba llegí la memoria resenyant los treballs realisats en lo curs passat, y 'l senyor president Dr. D. Joan y Permanyer llegí un magnífich discurs sobre la «Autonomía» que fou sumament aplaudit.

Ja podrán saborejarlo nostres lectors en las columnas d' aquest diari.

—

Hem rebut lo cuadern 14 del important Album que la acreditada casa de D. Lluís Tasso de Barcelona, dona setmanalment á la estampa ab lo títul «El Ejército Español».

Com los anteriors aquest conté 12 autotipias referents á diferents estaments del exércit d' Espanya y totas ellas están deixadas ab una pulcritut que honra à aquella litografía barcelonina.

—

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 838'64.

SECCIO LITERARIA

Cansó de Nadal

(Del felibre J. B. Gaut)

¡Hont vas, pobre aurenete,
hont vas ab tant anhel
voltant tota soleta,
si no hi ha una aucelleta
en tot lo cel!

La terra está nevada,
y com inmens llensol
qu' escorra la gebrada,
tapa la nuvolada
tot lo sol.

¡Qer que ab tas amiguetas
no has anat á altre cel,
á buscá' ab las pobretas
rosadas y floretas
lluny del gel?

¡Ay trista, encar' t' adonas
del niu del any passat!
¡Y quina pena 'm donas
veyente fer rodonas
pel' terrat!

Ton bech encara hi porta
ressechs brins de pallum;
mès la maró es tan forta,
que 'l Mastral se 'ls emporta
com lo fum.

¿Qué has fet de la niuhada?
¡tos amors han finit!
¡Aucella malhaurada,
com morirás glassada
aquesta nit!

Mès la pobre aurenete,
que tremola de fret,
pica à ma finestreta,
y à la aurella, ¡pobreta!
'm diu baixet:

«—Re' hi fa que la ventada
ara m' embulli 'l niu;
passará la hivernada,
y 'l faré altre vegada
pel estiu.

Sols vull á la Establía
d' un vol anarhi dret,
per veurer á María,
que volca ab alegría
al Jesuset.

Passar la mar salada
per véurels he degut;
mes ja hi faig la arrivada.....
¡Oh, y lo que ara m' agrada
haver vingut!»

Y així dihent la aureneta
alsá 'l vol ab anhel,
y no 'l pará ¡pobreta!
fins que enfonzá la aleta
dins del cel,

F. BARTRINA.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 27 de Desembre de 1897

Nacimiements

Natividat Montfort Abadía, de Mateo y Joaquima.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Maria Clivillé Capestany, 16 dias, Barreras, 2.—Francisca Mestres Clavaguera, 67 anys, Carme alt, 24.—Bartomeu Voltas Baget, 57 anys, Plassa del Castell, 1.—Joan Prats Carbonell, 4 anys, Sardá, 21.—Mercé Virgili Font, 70 anys, Sardá 21.

SECCIO RELIGIOSA

Santo de hoy.—Sant Tomás.
Santo de mañana.—Santo Sabino.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'97	Filipinas	'
Exterior	81'32	Aduanas	96'37
Amortisable	77·75	Cubas 1886	95·50
Fransas	15·	Cubas 1890	78'75
Norts	22'	Obs. 6 0{0 Fransa	76·50
Exterior París	61'40	Obs. 3 0{0 »	40·50

GIROS

París	32'80	Londres	33'50

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	33'10	diner
» á 8 » vista.	33 37	»
París á v » »	32 35	operacions
Marsella á 30 » »	'	»

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0{0	0{0	0{0
Gas Reusense..		850	
Industrial Harinera. . .			o
Banch de Reus.	520	520	
Manufacturera de Algodon.	70	100	o
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	135	450	

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 23

De Barcelona en 2 dias pol. gol. «Joven Juanita», de 93 ts., ab tránzit, consignat á don Joseph M.ª Ricomá.

De Port-Vendres en 6 dias, pail. francés «Alphonse et Marie» de 63 ts., ab bocoys buyts, consignat á don Anton Mariné.

De Port-Vendres y esc. en 10 dias gol. «Joven Pepita», de 73 ts., ab bocoys buyts, consignat á don Anton Mariné.

De Génova en 2 dias. vapor. italiá «Unione», de 299 ts., ab bocoys buyts, consignat als senyors Casaseca y Terré.

De Barcelona en 7 horas. vapor. «Melitón Gonzalez», de 610 ts., ab efectes, consignat á don Benigne Lopez.

Despatxadas

Pera Niza v. «Correo de Cartagena», ab efectes.
Pera Génova y esc. v. «Martos», ab carga general.
Pera Barcelona v. «Cervantes», ab carga general.
Pera Liverpool y es. v. «Tintoré» ab carga general.
Pera Rosas l. «San Luís», ab tránzit.
Pera Cartagena pol. gol. «Salvadora», ab efectes.
Pera Cette y esc. v. «Luís de Cuadra», ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. «Melitón González, ab efectes.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—Segon abono.—8.ª de la tercera série.—Se posará en escena lo primer acte de la ópera «Marina», la aplaudida cansó espanyola «Lo que está de Diós» y las sarsuelas en un acte «Los Cocineros» y «Chateau Margaux».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

TELEGRAMAS

Madrid 28.

Lo general Primo de Rivera comunica desde Manila lo següent al Gobern:

«S' ha cumplert exactament lo programa. Inmens entussiasme á Manila Aguinaldo y 'l titulat Gobern insurrecte (en total de 37 personas), dirigeixen una sentida instancia posant á sas familias baix l' amparo d' Espanya.

Los hi he promés que així será.

Los referits quefes insurrectes embarcarán en lo vapor «Uranus».

Los generals Monet y Tejeiro segueixen á Biagnabato donant passes als rebeldes y recullint las armas que aquets entregan.

Nos han retornat catorze presoners, entre ells un frare anomenat Baster.

Set influyents cabecillas á quins he concedit passes, quedan en l' Arxipiélech pera obligar á que deposin las armas los rebeldes que encara quedan en varias provincias.

De no conseguirho, los referits cabecillas s' encarregarán de perseguirlos com bandidos».

Acaba lo marqués de Estella sa comunicació oficial dihent que avuy crida ab efusió «¡Visca Espanya!»

—Telegrafian de la Habana que 'l cónsul dels Estats Units ha demanat á Washington l' envío de recursos y robas y medicinas pera 'ls concentrats.

Afegeix lo despaig que Mr. Lee avans de dirigir le cablegrama solicitá autorisació del general Blanco.

Aquest li concedí desseguida.

—Un despaig particular de la Habana comunica las següents noticias de la guerra:

Desde Manzanillo s' han enviat reforsos á Santa Cruz del Sur.

Nostras tropas continúan operant en busca de la partida d' Aranguren.

Dirigeix aquesta acció lo general Gonzalez Parrado, tenint á sas ordres los batallons de la Reyna, Guadalajara, Provisional de Canarias y la columna del general Maroto.

Fins lo present las operacions no han donat resultat, puig s' ignora 'l paradero d' Aranguren.

S' assegura que ha sigut mort lo fill de Calixte García.

En los centres oficials de la Habana no hi ha detalls d' aquest fet.

—Un parte de Cuba diu que 'l general Pando continúa dirigint las operacions en la ribera del riu Cauto.

Unicament se sab que ha obligat á retirarse á las partidas dels germans Menocal.

Imp. de C. Ferrando.—Plaza de la Constitución.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).

12'11 t. mercancias, segona y tercera.

1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).

9'46 m (per Vilanova).

15'8 t. per id.

7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.

De id. directe 10'30 t.

De id. id. 1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza 2'30 n.

De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.

Pera id. á las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
«Costums típicas», per id. 2 "
«Alcover», monografía, per id. 4 "
«Poesías», per Manel Marinel-lo, 2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 4 "
«Lo Pí de las tres brancas», per id. 2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masifern 4 "
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12 "
«La Fada», per id. 4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
«Poesías», de Joan Maragall, 8 "
«Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias 8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu, 12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
«Sant Ramón», 2 rals.
«Plany», 2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golne. 12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer. 2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentas obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.